

**UCHWAŁA Nr XLI/293/13
Rady Miejskiej w Biskupcu
z dnia 30 grudnia 2013 roku**

**w sprawie uchwalenia Programu Przeciwdziałania Przemocy
w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie,
Gminy Biskupiec na lata 2014 - 2017**

Na podstawie art. 6 ust.2, pkt 1 Ustawy z dn.27lipca 2005r o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005r.Nr 180, poz. 1493, zm. z 2009r Nr 206, poz. 1589, z 2010r Nr 28, poz.146, Nr 125, poz.842 z 2011 Nr 149, poz. 887)

Rada Miejska uchwala :

§ 1

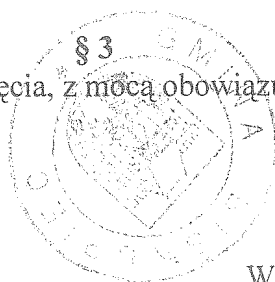
Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony ofiar przemocy w Rodzinie Gminy Biskupiec na lata 2014 – 2017

§ 2

Wykonanie Uchwały powierza się Burmistrzowi Biskupca.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2014r.

Wiceprzewodniczący Rady

Roman Bartycha

Załącznik do Uchwały Nr XLI/293/13
Rady Miejskiej w Biskupcu
z dnia 30 grudnia 2013 roku

**PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY W RODZINIE
I
OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE
GMINY BISKUPIEC
na lata 2014 - 2017**

Biskupiec 2014

I. WSTĘP

Gmina jako jednostka samorządu terytorialnego została zobowiązana na mocy Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie do opracowania i realizacji programów przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Głównym celem programu jest dążenie do ograniczenia skali i skutków przemocy domowej na terenie miasta i gminy Biskupiec. Program zakłada również ochronę osób doświadczających przemocy jak również edukację osób stosujących przemoc. Działania profilaktyczne będą stanowiły znaczący element programu w zamierzeniu, których ma zwiększyć się świadomość mieszkańców gminy nt. zjawiska przemocy.

Przemoc to intencjonalne działanie lub zaniechanie działania jednej osoby wobec drugiej, które wykorzystując przewagę sił narusza prawa i dobra osobiste jednostki, powodując cierpienia i szkody.

Przemoc przybiera różne formy, które powodują cierpienie psychiczne jak i fizyczne u osoby jej doświadczającej.

Przemoc fizyczna – narusza nietykalność fizyczną powodując uszkodzenia ciała lub niesie takie ryzyko.

Przemoc psychiczna – narusza godność osobistą, zawiera przymus i groźby tj. obrażanie, wyzywanie, szantażowanie, grożenie.

Przemoc seksualna – narusza intymność drugiej osoby wbrew jej woli.

Przemoc ekonomiczna – narusza własność drugiej osoby. Wiąże się z celowym niszczeniem czyjejś własności, pozbawienie środków lub stwarzaniem warunków, w których nie są one zaspokajane.

W przemoc uwikłana jest cała rodzina dlatego tak ważne jest uświadamianie konsekwencji stosowania przemocy i objęcie pomocą rodziny jako systemu, w którym korelują ze sobą osoby doświadczające przemocy, osoby stosujące przemoc jak również jej świadkowie.

Uwikłanie w przemoc wynika z jej trzech faz, które przebiegają w cyklu. Pierwszą fazę charakteryzuje pojawianie się coraz więcej sytuacji konfliktowych. Osoba stosująca przemoc staje się drażliwa, spięta, poirytowana – to faza narastania napięcia. W drugiej fazie zwanej fazą ostrej przemocy – napięcie narastające w osobie stosującej przemoc znajduje upust. Zachowania przemocowe bywają gwałtowne i nieobliczalne. Po fazie ostrej przemocy przychodzi faza miesiąca miodowego, w której osoba stosująca przemoc „rozładowała” swoje emocje, zmienia swoje zachowanie. Przeprasza osobę doznającą przemocy, obiecuje, że nie dojdzie do podobnych sytuacji. Właśnie ta faza ma duży wpływ na zachowanie osoby

doznającej przemocy, daje złudzenie nadziei, że sprawca zmieni się, przez co nadal tkwi w związku przemocowym.

Zjawisko przemocy w rodzinie stało się problemem społecznym z uwagi na jego rozmiar i szkodliwe skutki. Dlatego też wymaga się podejmowania wszechstronnych działań w celu ograniczenia jego skali.

Z badań przeprowadzonych dla Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej przez TNS OBOP w 2010r nt. „ Diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie w Polsce wobec kobiet i wobec mężczyzn” wynika, że 45% ogółu badanej populacji to osoby, które mieszkają lub w przeszłości mieszkają w gospodarstwie domowym, w którym dochodzi lub dochodziło do przemocy w rodzinie. Do bycia osobą doświadczającą przemocy w rodzinie przyznało się 34% badanej populacji, natomiast do bycia sprawcą 17%. Prowadzone badania dowodzą również że znaczny procent, bo około połowy respondentów miało kontakt w swoim życiu ze zjawiskiem przemocy – było osoba doświadczającą przemocy, osobą stosującą przemoc lub świadkiem zachowań przemocowych wobec innej osoby.

Powyższe dane mają swoje odzwierciedlenie w statystykach Ośrodka Wsparcia Rodziny znajdującego się w strukturze MOPS w Biskupcu.

Tabela nr 1. Liczba osób doświadczających przemocy w rodzinie w odniesieniu do ogółu korzystających z pomocy w Ośrodku Wsparcia Rodziny

L.P	Rok	Liczba osób doświadczających przemocy	Ogólna liczba osób korzystających z pomocy Ośrodka	%
1	2010	166	657	24,00%
2	2011	151	480	31,00%
3	2012	131	600	21,00%

Przedstawione dane mimo iż nie wykazują tendencji wzrostowej nadal stanowią znaczny wskaźnik ogółu zgłaszających się po pomoc i wsparcie.

Brak wzrostu liczby osób doświadczających przemocy może świadczyć iż podejmowane działania profilaktyczne trafiają do świadomości lokalnej. Preferowane jest zatem podejmowanie kolejnych działań uświadamiających szkodliwość przemocy w celu zapobiegania zachowaniom agresywnym w środowisku rodzinnym.

Dane dotyczące wdrażania procedury Niebieskiej Karty oraz działania Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i grup roboczych w Gminie Biskupiec przedstawia poniżej tabela nr 2.

Zauważalna jest tendencja wzrostowa wdrażania procedury co może świadczyć o większej wykrywalności zjawiska, jak również czujności służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie. Mimo to wiodącymi instytucjami w procedurze nadal pozostaje Komisariat Policji w Biskupcu oraz Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Biskupcu, obrazuje to również tabela nr2, dlatego też ważnym wydaje się podejmowanie działań mających na celu podnoszenie wiedzy służb zajmujących się przemocą w rodzinie.

Tabela nr 2. Wdrażanie procedury Niebieskiej Karty przez instytucje ustawowo do tego zobowiązane

L.P	Instytucje	Liczba założonych Niebieskich Kart w roku 2011	Liczba założonych Niebieskich Kart w roku 2012	Liczba założonych Niebieskich Kart w roku 2013
1	Komisariat Policji	14	12	17
2	MOPS	10	13	12
3	GKRPA	0	2	0
4	Oświata	0	0	1
5	Ochrona Zdrowia	0	1	1
6	Ogółem	24	28	31

II. Założenia programu

Prowadzone analizy i doświadczenia pozwoliły na wyodrębnienie istotnych problemów omawianego zjawiska. Zostały one sprecyzowane w formie celów i działań programu, do realizacji których zaangażowane zostaną lokalne podmioty, na które nałożony jest obowiązek zapobiegania przemocy w rodzinie.

Realizacja programu koncentruje się na trzech obszarach działań:

- działania profilaktyczne – diagnostyczne, informacyjne, edukacyjne
- działania wspierające i terapeutyczne kierowane do osób doświadczających przemocy w rodzinie oraz działania korekcyjno – edukacyjne kierowane do osób stosujących przemoc
- działania pomocowe kierowane do osób doświadczających przemocy oraz działania interwencyjne kierowane do osób stosujących przemoc

Adresaci programu

- osoby doświadczające przemocy w rodzinie (w tym dzieci, małżonkowie/partnerzy, osoby starsze, osoby niepełnosprawne)
- osoby stosujące przemoc
- przedstawiciele instytucji i służb pracujących z osobami uwięzłymi w przemoc

(członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego ds Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, członkowie grup roboczych, pracownicy oświaty, pracownicy ochrony zdrowia, pracownicy MOPS, funkcjonariusze Komisariatu Policji, członkowie GKRPA, pracownicy Sądu Rejonowego, duchowni)

- społeczność lokalna

Realizatorzy programu

Podmioty działające w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

Urząd Miasta i Gminy, Gminny zespół Interdyscyplinarny ds Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Komisariat Policji, Straż Miejska, sąd Rejonowy, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, placówki oświaty i ochrony zdrowia.

Program będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne:

1. Ustawa z dnia 8 marca 1990 o samorządzie gminnym (Dz.U. Z 2001 Nr 142, poz. 1591, z późn. zm)
2. Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29.07.2005r (Dz.U.z 2005r Nr 180, poz 1493z późn. zm)
3. Ustawy z dnia 26.10.1982r o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. Z 2002 Nr 147, poz.1231 z późn. zm)
4. Ustawy z dnia 12.03.2004r o pomocy społecznej (Dz.U. Z 2009r Nr 175, poz. 1362 z późn.zm)

Program jest skorelowany z następującymi dokumentami:

- 1.Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Biskupiec do roku 2015
- 2.Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Biskupiec
- 3.Strategią Polityki Społecznej województwa warmińsko – mazurskiego do roku 2015
- 4.Narodowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochronie Ofiar Przemocy w Rodzinie

II. Cele i działania programu

CEL 1. Zdobyć wiedzę na temat rozmiarów zjawiska i dynamiki przemocy w rodzinie na terenie gminy Biskupiec

Działania:

1. Opracowanie diagnozy na temat rozmiarów i dynamiki zjawiska przemocy
2. Badania istniejącej infrastruktury instytucji służb i organizacji zaangażowanych

w rozwiązywanie problemu przemocy

3. Badania ankietowe nt. skuteczności pomocy udzielanej rodzinom dotkniętym przemocą
4. Zbieranie informacji nt. potrzeb szkoleniowych dla instytucji pracujących z rodzinami uwikłanymi w przemoc
5. Przygotowywanie rocznych sprawozdań dotyczących zjawiska przemocy w Gminie

Podmioty realizujące:

- Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Biskupcu
- Komisariat Policji w Biskupcu
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Sąd Rejonowy w Mrągowie - Wydział zamiejscowy w Biskupcu
- Urząd Miasta
- Placówki Ochrony Zdrowia
- Placówki Oświatowe

CEL 2. Podnoszenie poziomu wrażliwości społecznej na zjawisko przemocy oraz działania informacyjne o dostępnych formach pomocy i wsparcia

Działania:

1. Przygotowanie broszur i ulotek informacyjnych dotyczących możliwości skorzystania z pomocy i wsparcia na terenie Gminy
2. Prowadzenie w szkołach zajęć uświadamiających zagrożenia płynące z przemocy oraz propagujących pozytywne postawy dla uczniów, rodziców oraz rady pedagogicznej
3. Inicjowanie działań edukacyjnych służących wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców na rzecz rodzin zagrożonych przemocą
4. Włącznie się w lokalne kampanie propagujące pozytywne zachowania

Podmioty realizujące:

- Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Biskupcu
- Komisariat Policji W Biskupcu
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Urząd Miasta
- Placówki Ochrony Zdrowia
- Placówki Oświatowe
- Lokalne media
- Sąd Rejonowy w Mrągowie- Wydział zamiejscowy w Biskupcu

CEL 3. Podniesienie poziomu i jakości oddziaływań pomocowych służb zajmujących się przemocą w rodzinie

Działania:

1. Organizowanie szkoleń dla służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie (członków GZI oraz członków grup roboczych, funkcjonariuszy policji, pracowników pomocy społecznej, pracowników oświaty, pracowników ochrony zdrowia, członków GKRPA kuratorów sądowych)

Podmioty realizujące:

- Urząd Miasta
- Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Biskupcu
- Komisariat Policji W Biskupcu
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

CEL 4. Zwiększenie dostępności profesjonalnej pomocy osobom i rodzinom uwięzonym w przemoc

Działania:

1. Rozwój miejsc wspierających dla osób doświadczających przemocy w rodzinie na bazie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Biskupcu
 - a) punkt konsultacyjny dla osób doświadczających przemocy
 - b) Powiatowy Punkt Interwencji Kryzysowej z miejscami noclegowymi dla osób doświadczających przemocy
 - c) zajęcia terapeutyczne dla osób doświadczających przemocy w rodzinie
 - d) grupy samopomocowe
2. Objęcie wsparciem i pomocą dzieci z rodzin doświadczających przemocy na bazie świetlic środowiskowych
3. Wdrażanie usług asystenta rodziny umożliwiających zapobieganie i eliminację dysfunkcji rodziny
4. Rozpowszechnianie w środowisku lokalnym informacji o instytucjach i możliwościach skorzystania z pomocy w sytuacjach doświadczania przemocy w rodzinie
5. Działanie Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds Przeciwdziałania Przemocy

Podmioty realizujące:

- Samorząd Gminy
- Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Biskupcu

- Komisariat Policji w Biskupcu
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Sąd Rejonowy w Mragowie- Wydział zamiejscowy w Biskupcu
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Olsztynie
- Placówki Ochrony Zdrowia
- Placówki Oświaty
- Lokalne media

**CEL 5. Udzielanie wsparcia osobom doświadczającym przemocy w rodzinie
w przezwyciężeniu sytuacji kryzysowej**

Działania:

1. Udzielanie osobą doświadczającym pomocy specjalistycznego poradnictwa, w szczególności, prawnego, psychoterapeutycznego, oraz pracy socjalnej na bazie MOPS w Biskupcu
2. Udzielanie pomocy terapeutycznej poprzez tworzenie grup dla osób doświadczających przemocy
3. Możliwość zapewnienia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie schronienia w ramach Powiatowych Punktów Interwencji Kryzysowej lub w innych specjalistycznych ośrodkach wsparcia
4. Zapewnienie osobie dotkniętej przemocą w rodzinie pomocy w uzyskaniu mieszkania z zasobów gminy
5. Oddziaływania Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
 - a) diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie
 - b) inicjowanie interwencji w rodzinie w przypadku podejrzenia przemocy
 - c) tworzenie grup roboczych w celu opracowywania i realizacji planu pomocy rodzinie w sytuacji podejrzenia występowania przemocy

Podmioty realizujące:

- Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Biskupcu
- Komisariat Policji w Biskupcu
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Sąd Rejonowy w Mragowie - Wydział zamiejscowy w Biskupcu
- Urząd Miasta
- Powiatowe Centrum Pomocy w Rodzinie w Olsztynie

CEL 6. Działania korekcyjno – edukacyjne dla osób stosujących przemoc

Działania:

1. Wdrażanie i realizacja programów korekcyjno – edukacyjne dla osób stosujących

przemoc w rodzinie

2. Udzielanie osobom stosującym przemoc w rodzinie specjalistycznego poradnictwa psychoterapeutycznego, odwykowego na bazie MOPS

Podmioty realizujące:

- Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Biskupcu
- Komisariat Policji w Biskupcu
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Sąd Rejonowy w Mragowie - Wydział zamiejscowy w Biskupcu
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Olsztynie

IV. Przewidywane efekty programu

1. Zwiększenie społecznej wrażliwości na zjawisko przemocy
2. Wzrost dostępności oddziaływań pomocowych i terapeutycznych dla rodzin uwikłanych w przemoc
3. Wzrost kompetencji osób pomagających rodzinom uwikłanym w przemoc
4. Zmniejszenie rozmiarów zjawiska przemocy w rodzinie
5. Spadek liczby przypadków przemocy w rodzinie
6. Spadek liczby rodzin, w których interwencje podejmowane są wielokrotnie

V. Źródła finansowania programu

1. Środki własne Gminy
2. Środki budżetu państwa i województwa przeznaczone na realizację zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy
3. Środki z funduszy pomocowych
4. Środki z Funduszu Alkoholowego dot. rodzin z problemem alkoholowym, w których występuje podejrzenie stosowania przemocy

VI. Monitorowanie i sprawozdawczość

Monitorowanie realizacji programu prowadzić będą wszystkie instytucje, które w zakresie swoich kompetencji realizują zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie oraz podmioty i organizacje, którym takie zadania zostaną zlecone do realizacji na podstawie odrębnych umów.

Koordynatorem programu jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Biskupcu, który w terminie do 30 marca każdego roku przedkładać będzie Radzie Miejskiej w Biskupcu roczne sprawozdanie z realizacji Programu.